

HET DOELLOOS BEROEP ALS GEVOLG VAN DE AFSTAND VAN HET VOORWERP VAN DE BESTREDEN VERGUNNING. BEGRIP EN INVULLING DOOR DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

Noot onder RvVb 1 maart 2016, nr. A/1516/0710, Meert en RvVb 1 maart 2016, nr. A/1516/0711, Mestdag

Annelies Maes, Villa Juris Advocaten

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN - PROCEDURE - VEREENVOUDIGDE BEHANDELING - DOELLOOS BEROEP - AFSTAND

Wanneer de aanvrager in de loop van de procedure tot vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning afstand doet van het voorwerp van de bestreden vergunningsbeslissing, leidt dit tot een doelloos beroep dat een vereenvoudigde en versnelde behandeling van het ingestelde beroep door de Raad voor Vergunningsbetwistingen toelaat. De auteur belicht eerst de uiteenlopende gronden die aanleiding kunnen geven tot een doelloos beroep om uiteindelijk de 'afstand' van het voorwerp van de bestreden vergunning als specifieke grond onder de loep te nemen. De besproken arresten manen de aanvrager aan om de nodige voorzichtigheid aan de dag te leggen wanneer hij in de loop van de procedure tot vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning een nieuwe (milieuvergunnings)aanvraag indient.

I. INLEIDING

1 De relevante feiten die aan de oorsprong liggen van de hier besproken arresten en die het vertrekpunt vormen voor de hiernavolgende noot, kunnen worden samengevat als volgt.

Begin 2013 worden gelijktijdig twee afzonderlijke aanvragen ingediend tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor een windturbinepark op het industrieterrein Skaldenpark te Gent. De ene aanvraag omvat 7 windturbines, de andere aanvraag 6 windturbines. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar kent voor beide aanvragen een voorwaardelijke stedenbouwkundige

vergunning toe. De gevraagde milieuvergunningen voor de exploitatie van het windturbinepark worden slechts gedeeltelijk toegekend. 5 van de 7 windturbines worden vergund in de ene aanvraag, 4 van de 6 windturbines worden vergund in de andere aanvraag. Tegen deze beslissingen wordt er door de aanvragers beroep aangetekend bij de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu. Een aantal buurtbewoners trekken op hun beurt naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen om de schorsing en de vernietiging te bekomen van de voorwaardelijk toegekende stedenbouwkundige vergunningen. In de loop van de schorsingsprocedure laten de aanvragers weten dat zij 'de oorspronkelijke milieuvergunningsaanvraag volledig

hebben teruggetrokken om een nieuwe aanvraag te kunnen indienen. In de loop van de vernietigingsprocedure bericht de Raad voor Vergunningsbetwistingen dat uit bijkomend door hem ingewonnen informatie van de MER-databank van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie blijkt dat kennelijk een (nieuw) ontwerp van 'Project-MER windturbines in Skaldenpark' werd opgemaakt voor 8 windturbines. Onder de historiek wordt vermeld dat het initieel ingediende project van 13 windturbines economisch moeilijk haalbaar is omwille van de geluidsreducerende maatregelen die zich opdringen. Om die reden werd er geopteerd voor een alternatief project van in totaal 8 windturbines. Hoewel de aanvragers het voormelde niet betwisten tijdens de openbare zitting en meedelen dat de stedenbouwkundige vergunning intussen niet zal worden uitgevoerd, wordt toch geen 'afstand' gedaan van de bestreden vergunning. Op het verzoek van de Raad om hetzij uitdrukkelijk te verzaken aan de bestreden vergunning, hetzij toe te lichten om welke redenen de aanvragers belang hebben om toch nog vast te houden aan de bestreden vergunning, antwoorden de aanvragers in een schriftelijke nota dat hun belang erin bestaat "dat zij op deze vergunning nog kunnen terugvallen indien zij de nieuwe stedenbouwkundige vergunningen finaal niet zouden verkrijgen". In zijn arresten besluit de Raad voor Vergunningsbetwistingen dat de beroepen 'doelloos' zijn geworden, waarbij als volgt wordt gemotiveerd:

"...Uit de hierbovenstaande gegevens blijkt dat de tussenkomenende partij, om redenen van economische haalbaarheid, is afgestapt van het project dat het voorwerp uitmaakt van de bestreden vergunning.

Deze gegevens laten geen andere interpretatie toe dan dat de tussenkomenende partij afstand doet van het project dat het voorwerp is van de huidige betwisting, hetgeen overigens ook blijkt uit de verklaring van de tussenkomenende partij op de terechtzitting van 15 december 2015.

De andersluidende verklaring van de tussenkomenende partij op 17 december 2015 doet aan de vorige vaststellingen geen afbreuk. Bovendien wordt in deze verklaring niet de minste uitleg of toelichting gegeven hoe ze te rijmen valt met de eerdere verklaring en met de keuze van de tussenkomenende partij om, rekening houdend met de economische haalbaarheid, een alternatief project in te dienen.

Het beroep is derhalve doelloos geworden. Het bestreden besluit moet evenwel omwille van de rechtszekerheid vernietigd worden ..."

II. DE PROCEDURE TOT 'VEREENVOLDIGDE BEHANDELING' VAN HET INGESTELDE BEROEP

2 In zijn arresten besluit de Raad voor Vergunningsbetwistingen in beide gevallen dat het beroep 'doelloos' is geworden. Een 'doelloos' beroep laat een 'vereenvoudigde' en versnelde behandeling van het ingediende beroep toe, waarbij geen uitspraak wordt gedaan over de grond of ge-

grondheid van het ingestelde beroep. Tot de 'vereenvoudigde' behandeling van het beroep kan worden overgegaan wanneer op grond van een eenvoudige lezing van het verzoekschrift of van de bijgevoegde stukken blijkt dat het beroep 'doelloos' of 'kennelijk niet-ontvankelijk' is, de Raad 'kennelijk onbevoegd' is dan wel het beroep 'alleen korte debatten vereist'. De procedure werd aanvankelijk opgenomen in artikel 4.8.14 VCRO en maakt thans deel uit van artikel 59 van het Procedurebesluit¹.

De mogelijkheid om tot een 'vereenvoudigde behandeling' van het ingediende beroep over te gaan werd ingevoerd door artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen², en vormt een reactie op de vaststelling dat de ambitie waarmee de Raad voor Vergunningsbetwistingen twee jaar voordien in het leven was geroepen, niet altijd werd waargemaakt. Met het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke planings-, vergunningen- en handhavingsbeleid³ beoogde men een gespecialiseerd administratief rechtscollege in te stellen dat dankzij zijn specialisatie tot snelle uitspraken komt, zonder dat deze snelheid ten koste gaat van de kwaliteit van de geschillenbeslechting. Een aanzienlijke onderschatting van het aantal inkomende dossiers en de nood aan een duidelijkere procedureregeling zorgden ervoor dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen al snel achterop hinkte. Door de procedureregels te wijzigen, en onder meer te voorzien in een 'procedure tot vereenvoudigde behandeling' beoogt de decreetgever een meer efficiënte en kwaliteitsvolle rechtspleging te verzekeren voor de procespartijen, waarbij de afhandeling van de dossiers binnen een redelijke termijn gebeurt.

1 BVR 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, BS 3 december 2014.

2 Decr. 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, BS 24 augustus 2012.

3 Decr. 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke planings-, vergunningen- en handhavingsbeleid, BS 15 mei 2009.

III. HET 'DOELLOOS' Vernietigings- BEROEP ALS SPECIFIEKE GROND TOT Vereenvoudigde BEHANDE- LING VAN HET Ingestelde BEROEP. HET 'RECHTSTREKS' DOELLOOS BEROEP

De specifieke regelgeving inzake het 'doelloos' beroep, één van de vier expliciete gronden die een vereenvoudigde behandeling van het beroep toelaat, is gebaseerd op de regeling zoals deze van toepassing is voor de Raad van State⁴. De wet van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973⁵, introduceert het begrip 'doelloos (geworden) annulatieberoep'. Beroepen die 'doelloos' zijn, moeten worden begrepen als beroepen die tijdens de behandeling 'hun doel hebben verloren'. Als bij het begin van de behandeling blijkt dat het beroep doelloos is, wordt het beroep beschouwd als een 'kennelijk niet-ontvankelijk beroep' en kan het om die reden onder de versnelde procedure vallen. Anderzijds kan ook een beroep dat bij het indienen ervan een doel had, in de loop van de procedure alsnog

zijn doel of voorwerp verliezen, wat leidt tot een arrest waarbij de Raad beslist dat er geen uitspraak 'ten gronde' dient te worden gedaan.

Aansluitend op de rechtspraak van de Raad van State kunnen vernietigingsberoepen in de volgende gevallen doelloos worden⁶:

- het bestreden besluit werd vernietigd⁷;
- het bestreden besluit werd ingetrokken⁸;
- het bestreden besluit werd opgeheven⁹;
- een nieuw (al of niet bestreden) besluit is in de plaats gekomen van het bestreden besluit¹⁰;
- het bestaan van het bestreden besluit kan niet worden bewezen.

Het besluit dat het concrete voorwerp uitmaakt van het vernietigingsberoep wordt door de hierboven vermelde gronden zelf geraakt en maakt het ingestelde beroep doelloos. In dit opzicht kan er gewag worden gemaakt van een zogenaamd 'rechtstreeks' doelloos beroep.

4 Wanneer het beroep doelloos wordt, is er niet langer een grond om uitspraak te doen¹¹. De eventuele gegrondheid van de in het verzoekschrift aangevoerde middelen blijft derhalve onbesproken. De verzoekers verliezen hun belang bij de nietigverklaring van de bestreden handeling. Het belang betreft de ontvankelijkheid van de vordering en heeft betrekking op de bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, wat de openbare orde raakt. Een exceptie in die zin dient desnoods ambtshalve door de Raad te worden opgeworpen¹².

Omgekeerd is een beroep dat onontvankelijk is bij gebrek aan het vereiste actuele belang in hoofde van de verzoekende partij, niet noodzakelijk een doelloos beroep. Wanneer bijvoorbeeld in de loop van de procedure tot vernietiging van een stedenbouwkundige vergunning waarbij de sloop van een aantal gebouwen werd vergund, daadwerkelijk tot de sloop van de gebouwen wordt overgegaan en de uitkomst van het vernietigingsberoep niet wordt afgewacht, wordt de procedure op zich niet zonder voorwerp noch doelloos. Wanneer de verzoekende partij in dat geval evenwel *in concreto* stelt dat door de afbraak, de procedure voor haar persoonlijk niet langer nut heeft en 'doelloos' wordt, kan dit hooguit worden opgevat als een vorm van 'afstand van geding'¹³. Zoals uit de navolgende uiteenzetting onder titel V zal blijken, dient een 'afstand van geding' evenwel uitdrukkelijk en ondubbelzinnig te worden geformuleerd. Wanneer de verzoekende partij aanspraak maakt op de recuperatie van de procedurekosten van de vernietigingsprocedure, kan haar verklaring niet als een vorm van afstand worden geïnterpreteerd. In voorkomend geval getuigt de verzoekende partij evenwel niet langer van het rechtens vereiste actuele belang bij de voorliggende vordering, waardoor de vordering onontvankelijk is geworden¹⁴.

4 *Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1509/1, 13; zie eveneens P. LEFRANC, "Een nieuwe 'hakbijl' procedure voor de Raad van State. De tiende", *AJT* 2001-02, 695; A. COPPENS, "Doelloze beroepen voor de Raad van State", *CDPK* 2002, 320-323.

5 Wet 4 augustus 1996 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, *BS* 20 augustus 1996, *err.* *BS* 8 oktober 1996.

6 Zie eveneens *Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1509/1, 13.

7 *RvS* 30 juni 2016, nr. 235.281, *Stad Hannuit*. Zie eveneens *RvVb* 29 maart 2016, nr. A/1516/0866; *RvVb* 15 maart 2016, nr. A/1516/0790, *vzw Aero Club Des Hesbaye*; *RvVb* 14 april 2015, nr. A/2015/0217.

8 *RvS* 28 april 2015, nr. 231.003, *Nv Cannon Belgium*; zie eveneens *RvVb* 17 augustus 2011, nr. A/2011/0118; *RvVb* 13 juli 2011, nr. A/2011/0102; *RvVb* 21 september 2010, nr. A/2010/0028; *RvVb* 18 mei 2010, nr. A/2010/0013.

9 *RvS* 22 mei 2012, nr. 219.427, *Van Roosbroeck e.a.*

10 *RvS* 2 oktober 2014, nr. 228.613, *Debeuckelaere*.

11 *RvS* 10 juni 1987, nr. 28.062.

12 *RvS* 30 juni 1993, nr. 43.585.

13 *RvVb* 7 februari 2012, nr. A/2012/0038. Zie eveneens *GwH* 6 juni 1995, nr. 41/95.

14 *RvVb* 7 februari 2012, nr. A/2012/0038.

5 Het feit dat bij een doelloos geworden beroep niet langer over de 'gegrondheid' van de vordering uitspraak wordt gedaan heeft niettemin zijn weerslag op de toewijzing van de kosten van het beroep. Artikel 4.8.28, § 2 VCRO, thans artikel 33, eerste lid van het DBRC-decreet¹⁵ bepaalt dat de Raad als bestuursrechtscollege in zijn arrest het geheel of een deel van de kosten ten laste legt van 'de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt'. Aangezien er bij een doelloos beroep geen uitspraak wordt gedaan over de grond van de zaak, is er ook niet langer sprake van een 'in het ongelijk gestelde partij'. Wanneer het doelloos karakter van het beroep kan worden toegeschreven aan de vergunningverlenende overheid als verwerende partij, bijvoorbeeld wanneer het bestreden besluit in een eerdere procedure reeds werd vernietigd ingevolge een begane onwettigheid, komt het gepast voor om de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij. De oorzaak van het verdwijnen van het voorwerp van het beroep tot vernietiging kan in dat geval immers niet aan de verzoekende partij worden toegeschreven¹⁶. Heeft de aanvrager als tussenkommende partij een nieuwe aanvraag ingediend, dan wel effectief een nieuwe stedenbouwkundige vergunning bekomen waarbij afstand wordt gedaan van het voorwerp van de bestreden vergunningsbeslissing (zie verder onder titel V), dan komt het gepast voor om de kosten ten laste te leggen van de tussenkommende partij¹⁷.

In casu werden de bestreden besluiten in de loop van de vernietigingsprocedure

voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet vernietigd, noch ingetrokken of opgeheven. Evenmin is er sprake van een nieuw besluit dat in de plaats is gekomen van het bestreden besluit, noch bestaat er betwisting aangaande het bestaan van het bestreden besluit. Van een 'rechtstreeks' doelloos beroep zoals onder deze titel werd besproken, is er bijgevolg geen sprake.

IV. DE SAMENHANG TUSSEN DE STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING EN DE MILIEUVERGUNNING ALS OORZAAK VOOR HET 'ONRECHTSTREEKS' DOELLOOS BEROEP

6 Naast de hierboven vermelde gronden die het bestreden besluit zelf aantasten en zo het ingestelde vernietigingsberoep 'rechtstreeks' doelloos maken, kan een vernietigingsberoep ook 'onrechtstreeks' doelloos worden. De concrete oorzaak van het doelloos geworden vernietigingsberoep is hier vreemd aan het bestreden besluit zelf.

Een eerste toepassing hiervan is terug te vinden in artikel 5 van het Milieuvergunningsdecreet¹⁸ en artikel 4.5.1, § 2, derde lid VCRO, die voorzien in een koppeling tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieu- of exploitatievergunning. Wanneer niet alleen een stedenbouwkundige vergunning vereist is voor het oprichten of wijzigen van een constructie, maar de exploitatie van de constructie bijkomend afhankelijk is van het toekennen van een milieuvergunning, dan blijkt het (uiteindelijk) verwerven/behou-

den van beide vergunningen wezenlijk te zijn om een doelloos vernietigingsberoep af te wenden. Het definitief weigeren van de ene vergunning (stedenbouwkundige vergunning/milieuvergunning) leidt immers tot het doelloos karakter van het beroep gericht tegen de andere vergunning (milieuvergunning/stedenbouwkundige vergunning).

Artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet bepaalt dat de stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is wordt geschorst zolang de milieuvergunning niet definitief werd verleend. Als de milieuvergunning definitief wordt geweigerd, vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege. De milieuvergunning wordt beschouwd als definitief geweigerd nadat de termijn om een administratief beroep in te dienen verstreken is, of nadat de milieuvergunning door de vergunningverlenende overheid in beroep is geweigerd als een dergelijk administratief beroep werd ingesteld. Anderzijds bepaalt artikel 5, § 2 van het Milieuvergunningsdecreet op zijn beurt dat de milieuvergunning voor een inrichting, waarvoor een stedenbouwkundige vergunning nodig is, wordt geschorst zolang de stedenbouwkundige vergunning niet definitief is verleend. Als de stedenbouwkundige vergunning definitief wordt geweigerd, vervalt de milieuvergunning van rechtswege. De stedenbouwkundige vergunning wordt beschouwd als definitief geweigerd vanaf de datum waarop in laatste administratieve aanleg beslist werd om de stedenbouwkundige vergunning niet af te leveren. Artikel 4.5.1, § 2, derde lid VCRO bevestigt het verval van rechtswege van de stedenbouwkundige vergunning wanneer de milieuvergunning definitief wordt geweigerd in de zin van artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet. In dat geval wordt het beroep tot nietigverklaring gericht tegen de steden-

¹⁵ Decr. 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, BS 1 oktober 2014.

¹⁶ RvVb 23 december 2014, nr. A/2014/0889.

¹⁷ RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1351, Fevery.

¹⁸ Decr. 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, BS 17 september 1985.

bouwkundige vergunning, respectievelijk de milieuvergunning, zonder voorwerp en doelloos¹⁹.

Het feit dat de rechtseffecten van een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is krachtens artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet tijdelijk zijn opgeschort, heeft evenwel niet tot gevolg dat de stedenbouwkundige vergunning zonder rechtsgevolgen is. De stedenbouwkundige vergunning heeft onmiskenbaar uitvoerbare kracht²⁰.

Het instellen van een beroep bij de Raad van State tegen de definitief geweigerde milieuvergunning daarentegen heeft geen enkele invloed op het 'definitief' karakter van de weigering. De vordering tegen de corresponderende stedenbouwkundige vergunning is zonder voorwerp aanzien deze van rechtswege is vervallen²¹.

Het loutere feit dat – zoals *in casu* – tegen de gedeeltelijke weigering van de aangevraagde milieuvergunningen beroep wordt aangetekend bij de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu, leidt bijgevolg niet tot een doelloos vernietigingsberoep voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen gericht tegen de voorwaardelijk toegekende stedenbouw-

kundige vergunningen. Er is immers nog geen sprake van een 'definitieve weigering' in de zin van artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet.

De ingestelde beroepen kunnen aldus evenmin op grond van artikel 5 van het Milieuvergunningsdecreet 'onrechtstreeks' doelloos zijn geworden.

V. DE AFSTAND VAN HET VOORWERP VAN DE BESTREDEN VERGUNNINGSBESLISSING ALS OORZAAK VOOR HET 'ONRECHTSTREEKS' DOELLOOS BEROEP

7 Een volgende grond die kan leiden tot een 'onrechtstreeks' doelloos beroep is gecreëerd door de rechtspraak van de Raad van State en betreft het indienen van een nieuwe aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning/milieuvergunning voor een alternatief project, dan wel het bekomen van een nieuwe stedenbouwkundige vergunning/milieuvergunning voor een alternatief project dan datgene wat het voorwerp uitmaakt van het bestreden besluit.

De Raad van State is van oordeel dat deze situatie in bepaalde omstandigheden moet worden gelijkgesteld met het stilzwijgend 'verzaken aan' of het 'afstand

doen van' het voorwerp van de bestreden vergunningsbeslissing. In het geval van een koppeling tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning impliceert dit volgens de Raad van State de definitieve weigering van de initiële vergunning zoals wordt bedoeld door artikel 5, § 1 en § 2 van het Milieuvergunningsdecreet, wat leidt tot het verval van rechtswege van de samenhangende vergunning²².

Het indienen van een nieuwe vergunningsaanvraag kan echter enkel rekening houdend met de 'concrete' omstandigheden van de zaak worden uitgelegd als een stilzwijgende afstand van de eerste vergunningsaanvraag. Dit is volgens de Raad van State onder meer het geval wanneer de opeenvolgende aanvragen zodanig identiek zijn dat de gelijktijdige uitvoering ervan onmogelijk is²³ of wanneer zowel de vergunninghouder, de vergunningverlenende overheid als de verzokende partij als betrokken partijen bij het vernietigingsberoep deze conclusie niet betwisten²⁴. De afstand kan daarentegen niet voortvloeien uit feiten die voor een andere interpretatie vatbaar zijn. Een afstand kan immers niet worden vermoed²⁵.

Naast de 'stilzwijgende' afstand kan door de begunstigde uiteraard ook 'uitdrukkelijk' afstand worden gedaan. Op basis van de ondubbelzinnige en onvoorwaardelijke verklaring van de exploitant dat hij afstand wenst te doen van de in het geding zijnde vergunning kan de Raad het verval van de bestreden vergunningsbeslissing vaststellen, waardoor het voorwerp van het voorliggend vernietigingsberoep te loor is gegaan²⁶.

Om te kunnen spreken van een 'zekere' afstand van een vergunning, moet de begunstigde ervan ofwel uitdrukkelijk afstand doen van de vergunning²⁷, ofwel een vergunning aanvragen en verkrijgen

19 RvS 5 oktober 2007, nr. 175.437, Van der Vaeren e.a.; RvS 4 maart 2004, nr. 128.755, Godderie e.a.; RvVb 16 juli 2013, nr. A/2013/0397; RvVb 23 juli 2012, nr. A/2012/0294.

20 RvS 17 december 1992, nr. 41.399.

21 RvVb 17 september 2013, nr. A/2013/0536; RvVb 16 juli 2013, nr. A/2013/0397.

22 RvS 12 november 2009, nr. 197.711, De Coster e.a.; RvS 26 juni 2003, nr. 121.006, Della Faille D'Huyse e.a.; RvS 20 juni 2002, nr. 108.278, vzw Inter-Environnement Bruxelles.

23 RvS 24 maart 2015, nr. 230.637, Dejalle; RvS 24 oktober 2013, nr. 225.253, Francois e.a.; RvS 5 december 2011, nr. 216.691, Despeghel; RvS 27 september 2007, nr. 175.036, Boudiba; RvS 21 maart 2005, nr. 142.413, Stenger; RvS 15 juli 2002, nr. 109.353, Van Stappen e.a.

24 RvS 12 november 2009, nr. 197.711, De Coster e.a.

25 RvVb 7 februari 2012, nr. A/2012/0038.

26 RvS 20 juni 2013, nr. 223.974, Gemeente Westerlo; RvS 8 maart 1989, nr. 32.146.

27 RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1361, Joye; RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1351, Fevery.

betreffende dezelfde percelen voor een verschillend project, hetgeen onverenigbaar is met het eerste vergunde project²⁸, ofwel minstens duidelijk afzien van de oorspronkelijke aanvraag²⁹. Het bekomen én uitvoeren van de toegekende nieuwe stedenbouwkundige vergunning wordt afdoende geacht opdat er sprake is van een 'zekere' afstand³⁰. De afstand hierna nog betwisten louter omwille van het feit dat de nieuwe vergunning alsnog het voorwerp uitmaakt van een ingestelde vernietigingsprocedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, wordt niet aanvaard³¹.

Gelet op de principiële eenheid en ondeelbaarheid van een vergunning is een gedeeltelijke afstand of verzaking eraan niet mogelijk³².

VI. DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN OP RAMKOERS?

B Uit een vergelijking van de rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen met deze van de Raad van State blijkt dat de Raad voor Vergunningsbetwis-

tingen de Raad van State volgt door een vernietigingsberoep 'zonder voorwerp' te verklaren wanneer uitdrukkelijk afstand wordt gedaan van het voorwerp van de bestreden vergunningsbeslissing³³, of wanneer blijkt dat de aanvrager een nieuwe stedenbouwkundige vergunning heeft bekomen voor een alternatief project, waarbij het voorwerp van de bestreden beslissing quasi identiek is aan het voorwerp van de nieuwe vergunning en niet langer het realiseren van de initiële aanvraag wordt nagestreefd³⁴.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen lijkt daarentegen meer terughoudend te zijn dan bepaalde rechtspraak van de Raad van State³⁵ wanneer het erop aankomt om het louter indienen van een nieuwe aanvraag, en zelfs het toekennen van een nieuwe stedenbouwkundige vergunning voor een alternatief project, zonder dat er reeds sprake is van een definitieve vergunning dan wel een duidelijk verzaken aan de bestreden vergunningsbeslissing door bijvoorbeeld uitvoering te verlenen aan de nieuwe vergunning, op zich te kwalificeren als het verzaken aan

de bestreden vergunning³⁶. Zo werden conform een recent arrest de in de loop van de vernietigingsprocedure ingediende nieuwe aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning van een windmolenpark ongemoeid gelaten om uiteindelijk de tegen de bekomen vergunningen ingediende beroepen zonder voorwerp te verklaren ingevolge een tussengekomen definitieve weigering van de milieuvergunning, die van rechtswege het verval van de stedenbouwkundige vergunning impliceert³⁷. De Raad geeft de voorkeur aan het heropenen van de debatten teneinde een duidelijk antwoord te bekomen op de vraag welke vergunning de aanvrager als tussenkomende partij wenst te handhaven, dan wel of er sprake is van een verzaking aan de eerst bekomen en *de facto* bestreden vergunning. Hierbij wordt eveneens uitdrukkelijk gevraagd een standpunt in te nemen over de vraag welke invloed dit heeft op het belang van de verzoekende partijen bij het voorliggende vernietigingsberoep³⁸.

Ook het louter intrekken van de milieuvergunningsaanvraag teneinde een nieuwe aanvraag voor te bereiden, waarbij er wordt volhard in het bestaande project, maar er geen zekerheid bestaat over de (on)mogelijkheid om een nieuwe milieuvergunning te bekomen, wordt door de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet aanzien als een definitieve weigering van de milieuvergunning waardoor er evenmin sprake kan zijn van een verval van rechtswege van de corresponderende bestreden stedenbouwkundige vergunning³⁹.

9 Met de hier besproken arresten lijkt de Raad voor Vergunningsbetwistingen van zijn vertrouwde koers te zijn afgeweken en aansluiting te zoeken bij die rechtspraak van de Raad van State waar het louter indienen van een nieuwe gewijzigde aanvraag in aanmerking wordt

28 RvS 5 december 2011, nr. 216.691, Despeghele.

29 RvS 16 mei 1969, nr. 13.559, Dervichian.

30 RvS 29 november 2001, nr. 101.255, Van Houtven.

31 RvVb 30 augustus 2016, nr. A/1516/1501, Van Marsenille.

32 RvS 2 maart 2010, nr. 201.449, nv Gebroeders Simons.

33 RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1361, Joye; RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1351, Fevery.

34 RvVb 21 mei 2012, nr. A/2012/0197.

35 RvS 16 april 2002, nr. 105.509, Henderieckx; RvS 29 november 2001, nr. 101.254; RvS 6 juli 2001, nr. 96.178, Moulaert; RvS 11 mei 2001, nr. 95.329, Mesuere-Van Heddegem; RvS 11 april 2001, nr. 94.681, De Beer; RvS 20 december 2000, nr. 91.738, Van Oost; RvS 26 april 2000, nr. 86.921, Van Den Bergh; RvS 22 december 1999, nr. 84.348, Menten; RvS 8 december 1999, nr. 83.955, Goderie; RvS 4 juni 1999, nr. 80.648, Lion; RvS 22 maart 1999, nr. 79.386, bvba Autogas; F. SEBREGHTS, "Opeenvolgende vergunningsaanvragen: kan u nog volgen?", *TOO* 2013, 367.

36 RvVb 9 april 2013, nr. A/2013/0136.

37 RvVb 26 juli 2016, nr. A/1516/1364, Heyerick.

38 RvVb 30 augustus 2016, nr. 1516/1488, Van den Bussche e.a.; RvVb 19 juli 2016, nr. A/1516/1346, Van Peteghem. Zie eveneens inzake de koppeling tussen stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning RvVb 30 augustus 2016, nr. A/1516/1487, Verbist e.a.

39 RvVb 28 juni 2016, nr. A/1516/1299, Mertens.

genomen om het ingestelde beroep als doelloos af te wijzen, zonder dat het daadwerkelijk toekennen van een nieuwe vergunning, laat staan het definitief worden van de vergunning, wordt afgewacht.

De vraag moet evenwel worden gesteld of het louter indienen van de nieuwe milieuvergunningaanvraag *in casu* wel als een afstand van het voorwerp van de bestreden stedenbouwkundige vergunning kan worden opgevat, nu de afstand 'voldoende duidelijk' en 'ondubbelzinnig' moet zijn, en niet kan voortvloeien uit 'feiten die voor een andere interpretatie vatbaar zijn'.

Eenzijds wordt in de arresten verwezen naar de gegevens van de MER-databank van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie waaruit blijkt dat op 30 juli 2015 een ontwerp van 'Project-MER windturbines in Skaldenpark' (dosiernummer PR2235) werd opgemaakt, waarbij het project betrekking blijkt te hebben op het plaatsen van 8 windturbines in het industrieterrein Skaldenpark. Het initieel project van 13 windturbines op het bedrijventerrein Skaldenpark waarvan voor 7 ervan een stedenbouwkundige vergunning werd verleend in de bestreden beslissing, leek economisch moeilijk haalbaar te zijn omwille van de geluidsreducerende maatregelen die met dit project gepaard gingen. Om die reden werd geopteerd voor een alternatief project van in totaal 8 windturbines, wat tijdens de zitting niet wordt ontkend door de tussenkomende partijen als vergunninghouders. In de loop van de schorsingsprocedure lieten de aanvragers reeds weten dat zij 'de oorspronkelijke milieuvergunningaanvraag volledig hebben teruggetrokken om een nieuwe aanvraag te kunnen indienen'. Daarnaast verklaarden

de vergunninghouders dat de voorwaardelijk toegekende stedenbouwkundige vergunning, voorwerp van de vernietigingsprocedure, niet zal worden uitgevoerd.

Anderzijds deelden de tussenkomende partijen tijdens de openbare terechtzitting van 15 december 2015 mee dat er toch geen 'afstand' wordt gedaan van de bestreden vergunning. Op 17 december 2015 werd in antwoord op de vraag van de Raad aan de tussenkomende partijen om hetzij uitdrukkelijk te verzaken aan de bestreden vergunning, hetzij toe te lichten om welke redenen zij belang hebben om toch nog vast te houden aan de bestreden vergunning, schriftelijk geantwoord dat hun belang in het vasthouden aan de bestreden vergunning erin bestaat dat 'zij op deze vergunning nog kunnen terugvallen indien zij de nieuwe stedenbouwkundige vergunningen finaal niet zouden verkrijgen'.

De concrete gegevens in acht genomen dienen de gedragingen en verklaringen van de tussenkomende partij als vergunninghouder minstens als 'dubbelzinnig' te worden opgevat. Oordelen dat de gegevens "geen andere interpretatie toelaten dan dat de tussenkomende partij afstand doet van het project dat het voorwerp is van de huidige betwisting" lijkt dan ook een brug te ver en onverenigbaar met de strenge rechtspraak inzake de afstand van het voorwerp van de bestreden vergunningsbeslissing, zoals hoger uiteengezet.

IB De hier besproken arresten duiden eveneens op het belang om waakzaam te zijn voor het behoud van de eenvormigheid in de rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Waar de Raad

hier eerder kort door de bocht gaat om te besluiten tot een verzaking aan het voorwerp van de bestreden vergunningen, blijkt in andere gelijkaardige beroepen waarbij de stedenbouwkundige vergunning van windturbines in het geding is en in de loop van de vernietigingsprocedure niet alleen meerdere nieuwe aanvragen worden ingediend maar ook opeenvolgende stedenbouwkundige vergunningen worden toegekend, de Raad voor Vergunningsbetwistingen meer geduld aan de dag te leggen en de behandeling van het beroep tot respectievelijk 7 dan wel 11 maal toe te verdagen en meerdere tussenarresten te vellen, alvorens vast te stellen dat de aangevraagde milieuvergunning voor de windturbines definitief werd geweigerd, wat op grond van artikel 4.5.1, § 2, derde lid VCRO en artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet ertoe leidt dat de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege is vervallen⁴⁰.

Het verdient de aanbeveling de vereiste duidelijke, ondubbelzinnige afstand van het voorwerp van de bestreden vergunning 'strikt' te interpreteren en de nodige terughoudendheid aan de dag te leggen bij het doelloos verklaren van een ingediend beroep. Dit mede met het oog op de rechtszekerheid.

De aanvrager wordt op zijn beurt aangehouden om de nodige voorzichtigheid aan de dag te leggen wanneer hij in de loop van de procedure tot nietigverklaring van een stedenbouwkundige vergunning een nieuwe (milieuvergunning)aanvraag indient.

Een verwittigd man is er twee waard ...

40 RvVb 1 april 2014, nr. A/2014/0237; RvVb 10 september 2013, nr. A/2013/0529.